

Restrukturyzacja szkolnictwa w stanie Maine

studium przypadku

wrzesień 2011

Prezentacja przedstawiona na VI Kongresie Zarządzania Oświatą
OSKKO, UJ, 21-23.09.2011 www.oskko.edu.pl/kongres/

Porządek prezentacji

- **Kilka słów o Gubernatorze Baldacci**
- **Dlaczego przypadek Maine jest ważny?**
- **Od pomysłu do ustawy**
- **Wdrażanie z zachowaniem konsensusu**
- **Pierwsze efekty**
- **Trwałe efekty**

Kilka słów o Gubernatorze Baldacci

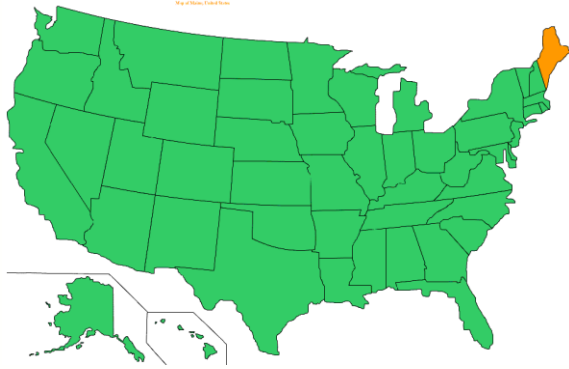
- 12 lat zasiadał w Senacie stanu Maine.

- 8 lat był reprezentantem w Izbie Reprezentantów.

- 8 lat był Gubernatorem stanu Maine - do 2010 r. (maksymalny czas pełnienia funkcji gubernatora to dwie czteroletnie kadencje).

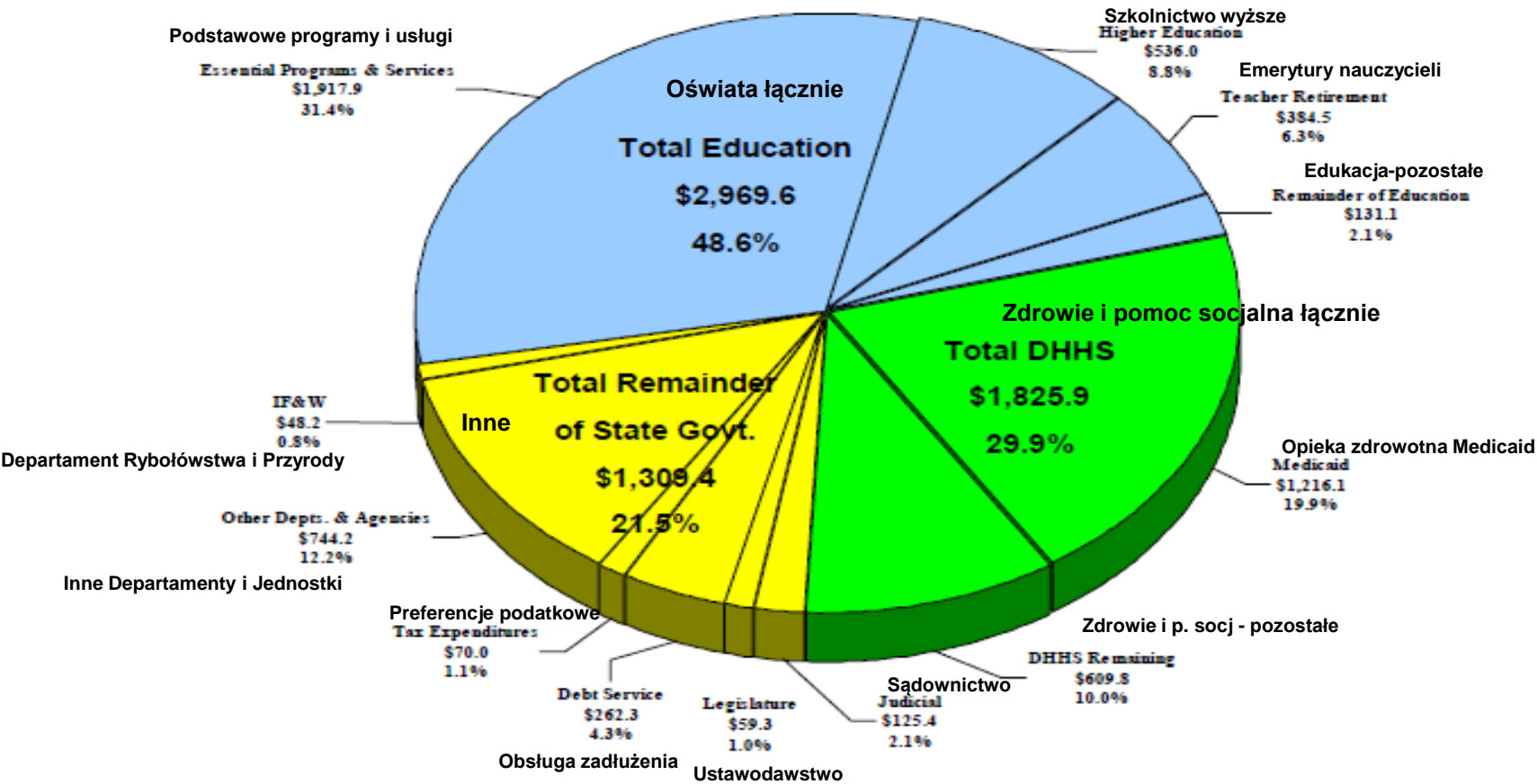
Kilka słów o Gubernatorze Baldacci (cd)

Kilka słów o Gubernatorze Baldacci (cd)

2010-2011 Biennium General Fund Recommended Appropriations \$6,105.0 All Dollars in Millions

Rekomendowany plan dystrybucji funduszy na lata 2010-2011

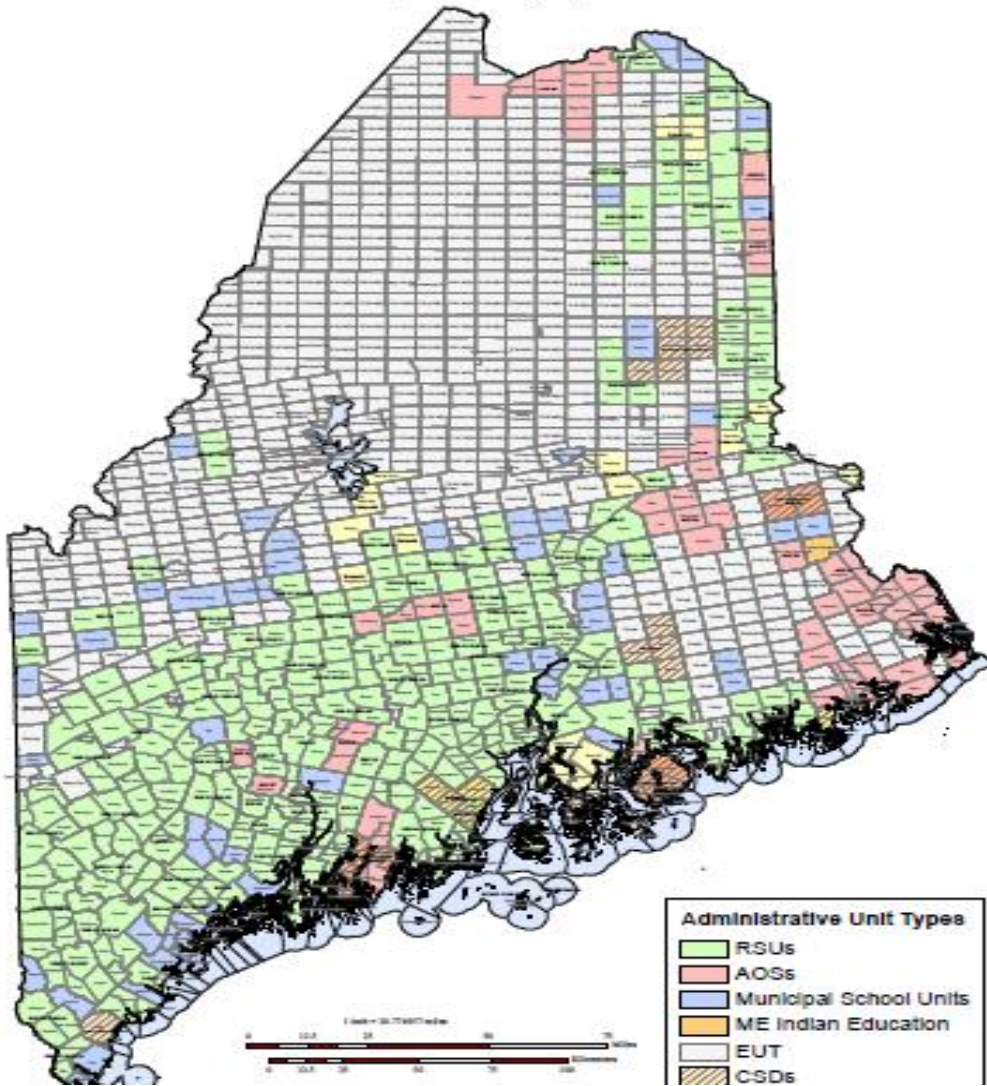
■ źródło: Maine.gov

Dlaczego Maine jest dobrym przykładem?

- Polska zмага się z problemem dużej ilości szkół.
- W Maine funkcjonuje kilka typów szkolnych jednostek administracyjnych:
 - oddzielne miasta z nadzorem indywidualnym (76)
 - regionalne jednostki szkolne (RSUs) / szkolne okręgi administracyjne (SADs) (88)
 - samorządowe okręgi szkolne(5)
 - alternatywne jednostki organizacyjne(AOSs) (17)
 - zrzeszenia miast (7)
 - obszary niezorganizowane(obszary wiejskie) / rezerwaty Indian

Dlaczego Maine jest dobrym przykładem? (cd)

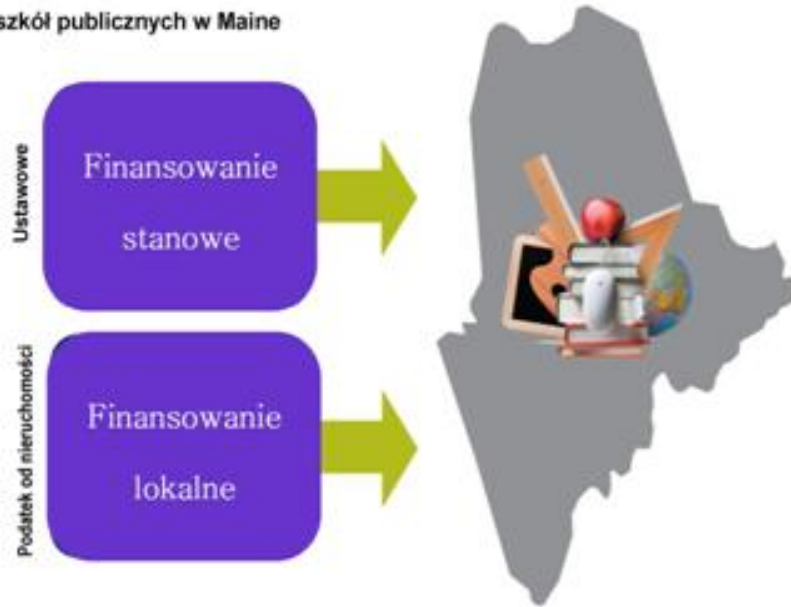
Maine School Administrative Units
Operational July 1, 2010

- zielony – regionalne okręgi szkolne
- różowy – alternatywne jednostki organizacyjne
- niebieski – oddzielne miasta
- pomarańczowy – rezerwaty
- szary – obszary niezorganizowane

Dlaczego Maine jest dobrym przykładem? (cd)

Finansowanie szkół publicznych w Maine

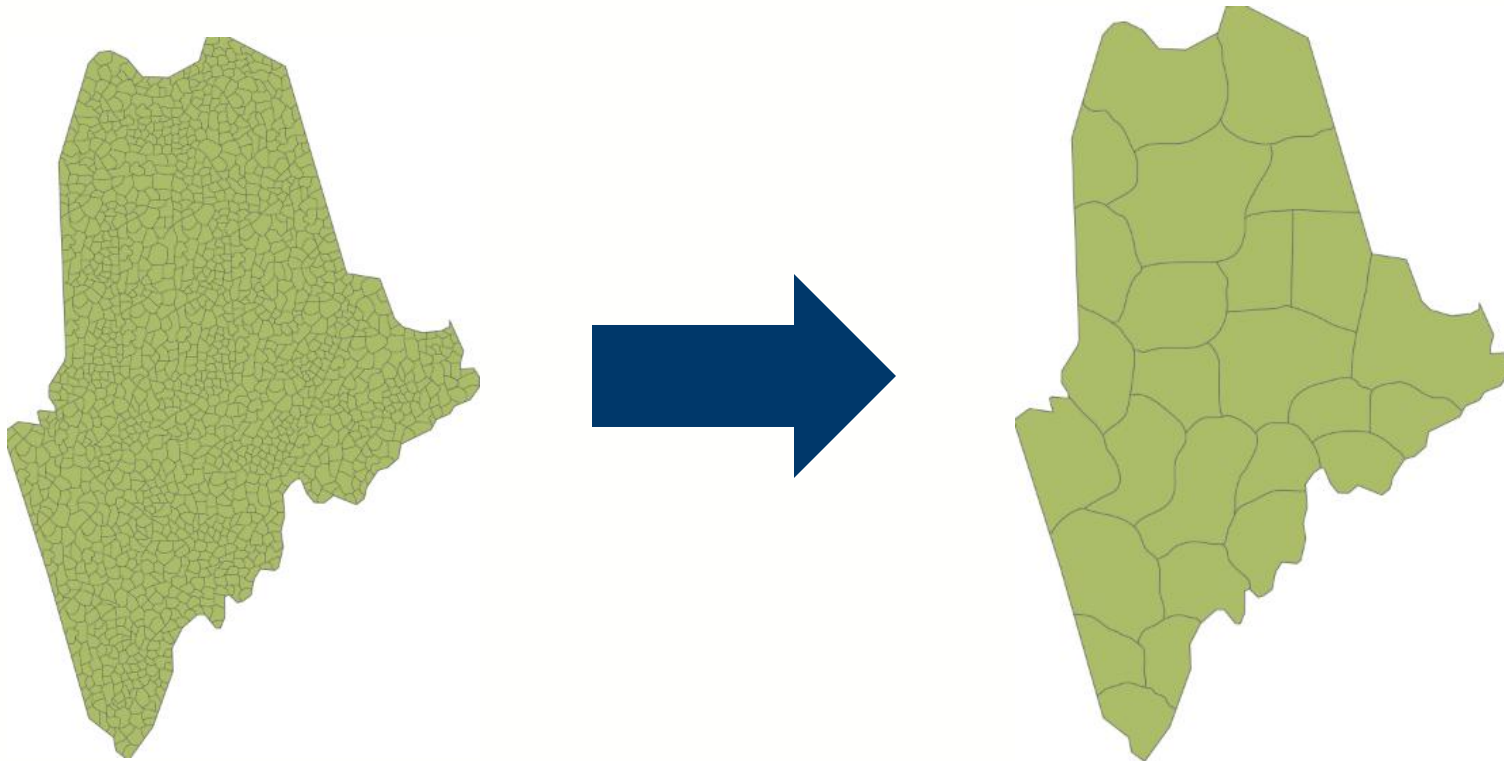

- Model finansowania oświaty w Maine obejmuje połączenie finansowania stanowego i lokalnego
- Drugim dużym źródłem finansowania są podatki lokalne, głównie od nieruchomości
- Samorządy mają swobodę w zakresie decydowania o wydatkach z puli finansów stanowych – wybór przedmiotów, ilość uczniów na klasę

Od inicjatywy do ustawy

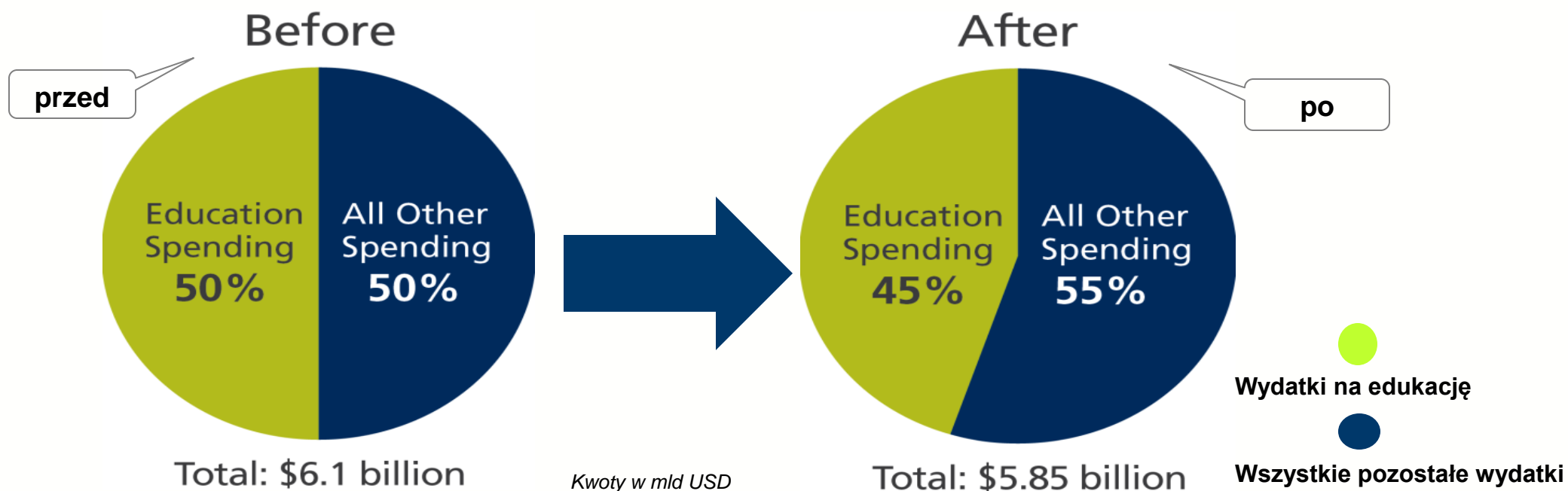
- **Dalekosiężne cele przedstawione w mowie inauguracyjnej (styczeń 2007):**

- Cel 1: zamiana 300 okręgów szkolnych w 26 ośrodków regionalnych.

Od inicjatywy do ustawy (cd)

- Dalekosiężne cele przedstawione w mowie inauguracyjnej (styczeń 2007):
 - Cel 2: Wnioskodawcy wskazywali, że ustawa mogłaby zmniejszyć koszty administracyjne o 250 mln USD w 3 lata. Zbyt wysokie koszty administracyjne w porównaniu z liczbą uczniów.

Od inicjatywy do ustawy (cd)

- Dalekosiężne cele przedstawione w mowie inauguracyjnej (styczeń 2007):
 - Cel 3: Wnioskodawcy przekonywali, że uproszczenie struktur w administracji w całym stanie pozwoli skupić się na osiągnięciach uczniów.

Prezentacja przedstawiona na VI Kongresie Zarządzania Oświatą
OSKKO, UJ, 21-23.09.2011 www.oskko.edu.pl/kongres/

Od inicjatywy do ustawy (cd)

- Dalekosiężne cele przedstawione w mowie inauguracyjnej (styczeń 2007):
 - Bezpodstawna krytyka, że zmiana spowoduje ograniczenie lokalnej autonomii, zwolnienia pracowników administracyjnych oraz zamknięcia szkół.

Od inicjatywy do ustawy (cd)

- **Ustalanie w jakiej formie projekt może zostać przyjęty (wiosna 2007):**
 - **Sprawdzanie reakcji społecznej** – przeprowadzono spotkania, by zapoznać się z obawami oraz udzielić odpowiedzi w związku z propozycją.
 - **Włożenie kija w mrowisko** – zmiana dotychczasowego porządku; powstało ponad pół tuzina alternatywnych projektów restrukturyzacji.
 - **Znalezienie konsensusu** – współpraca z reprezentantami i senatorami nad uzgodnieniem takiego projektu, który ma szansę zostać podpisany a równocześnie będzie w duchu oryginalnej propozycji.

Od inicjatywy do ustawy (cd)

■ **Podpisanie projektu (czerwiec 2007):**

- Po zatwierdzeniu budżetu stanowego rozpoczął się proces konsolidacji w szkolnictwie
- Poprawki wprowadzono dwukrotnie: w kwietniu 2008 i kwietniu 2010.
- Rozpoczęto proces wdrażania z zachowaniem elastyczności w razie potrzeb.
- W ustawie nie znalazły się wcześniej postulowane stypendia, laptopy itp. ; w zakresie reorganizacji postawiono cel ograniczenia o 30% liczby jednostek administracyjnych i zrezygnowano z planu 26 ośrodków regionalnych.
- Ustawa została uchwalona – co dalej?

Wdrażanie w drodze konsensusu

- **Spotkania regionalne** przez całe lato 2007 roku prowadzone przez Komisarza Departamentu Oświaty.
- Lokalnie utworzone komisje ds. planowania reorganizacji miały składać do władz stanowych zawiadomienia o podjęciu reorganizacji wraz z jej planem. Początkowo przyjęto okres 6 miesięcy na znalezienie oszczędności poprzez partnerstwo.
- Stan **wydał zalecenie**, by zmiany dotyczyły obszarów niezwiązanych z samym nauczaniem:
 - Administracja
 - Kształcenie specjalne
 - Transport
 - Zaplecza i utrzymanie.

Wdrażanie w drodze konsensusu (cd)

- Okręgi spełniające wymóg minimalnej wielkości nie musiały się łączyć, **pod warunkiem przedstawienia planu** możliwości utrzymania i efektywności.
- Próg liczby uczniów na okręg został ustalony w wyniku **kompromisu** i wielu sesji legislacyjnych.
 - Z danych wynikało, że największą efektywność uzyskują okręgi obejmujące 2500 – 3500 uczniów. Ostatecznie przyjęto próg 2500 uczniów
 - Plan dopuszczał **elastyczność** (1000 – 2000 uczniów) dla okręgów spełniających określone warunki.
- Komisarz wydał opracowanie „**wzór reorganizacji**” i przeznaczył fundusze na udzielenie wsparcia w procesie.

Pierwsze wyniki

Liczba szkolnych jednostek administracyjnych spadła prawie natychmiast o ponad 1/3 .

Okręgi poszerzyły programy nauczania dzięki połączeniom. Programy poszerzone, zajęcia z muzyki, aktorstwa, artystyczne uruchomiono w okręgach, gdzie wcześniej ich nie było.

Zwiększona siła nabywcza w wyniku konsolidacji okręgów umożliwiła obniżenie cen dostawców.

Redukcja rocznych zobowiązań stanu o 36 mln USD.

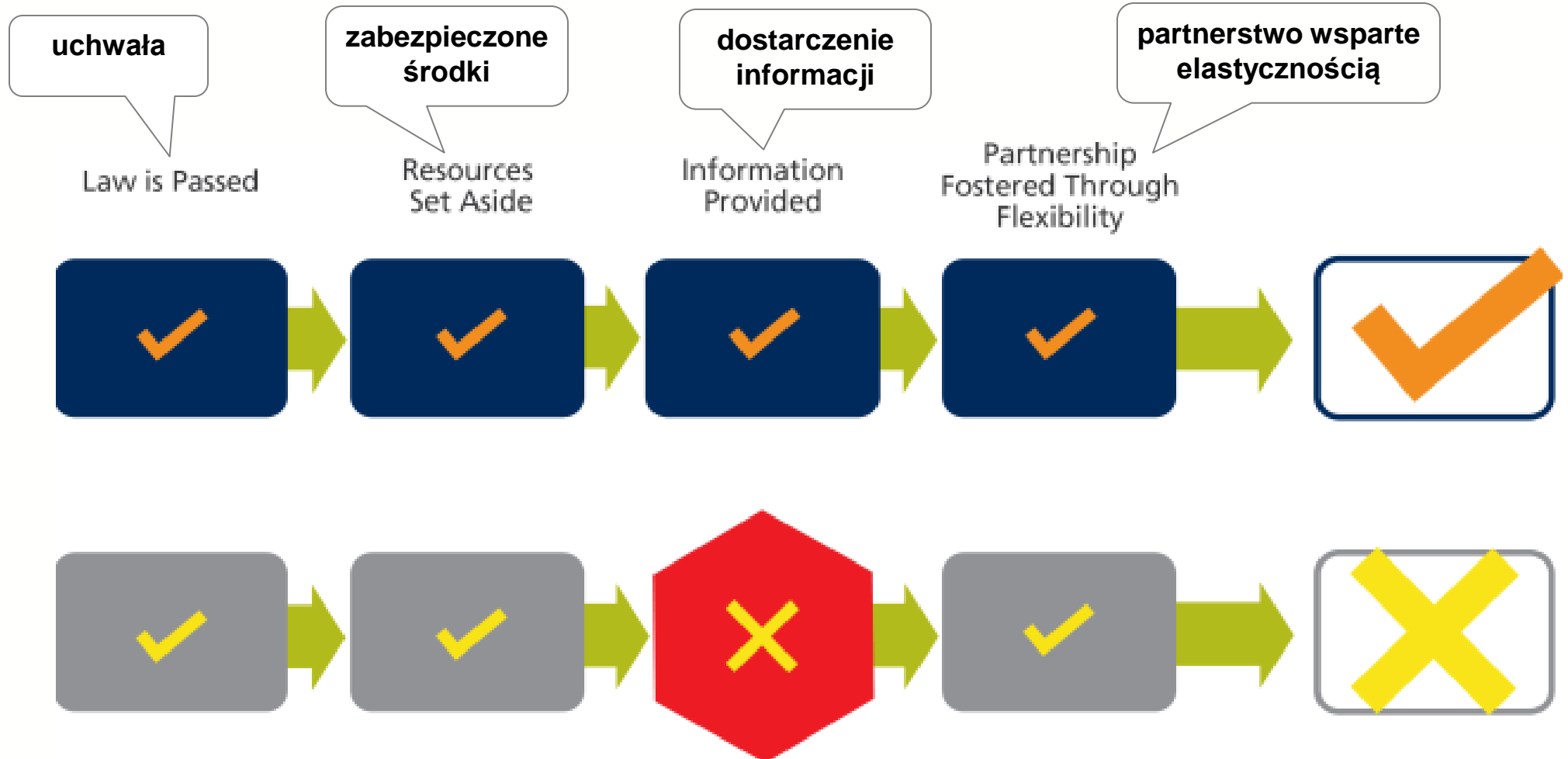
Redukcja rocznych zobowiązań samorządowych o 30 mln USD.

Wszystkie okręgi wskazały, że oszczędności wynikły z nowych przepisów.

Wnioski

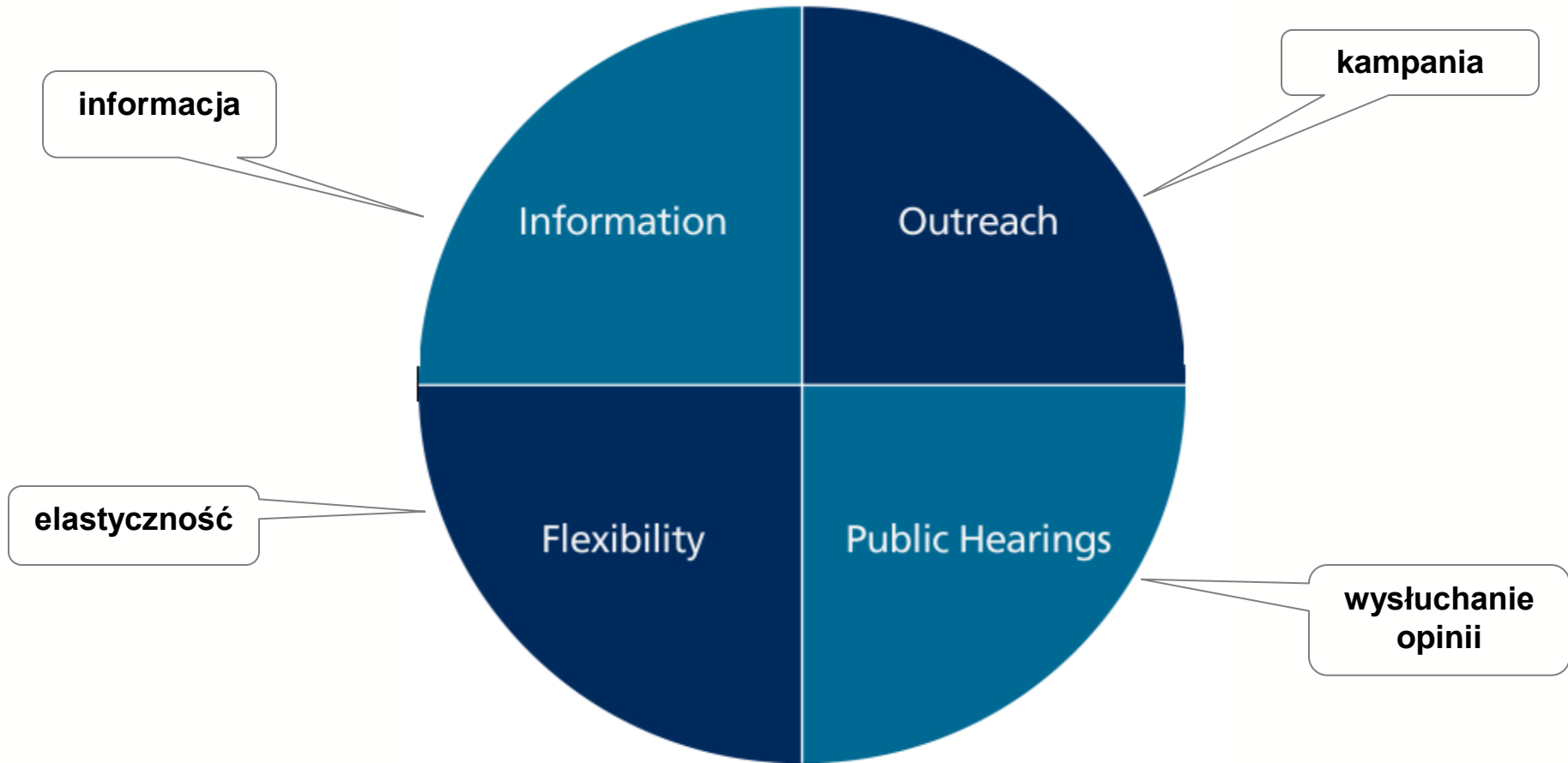
1: Żadne prawo nie będzie dobre, jeśli nie zostanie poprawnie wdrożone.

Wnioski (cd)

2: Konsensus kluczem do udanego wdrożenia.

Consensus

Wnioski (cd)

3: Najważniejsi są uczniowie.

Prezentacja przedstawiona na VI Kongresie Zarządzania Oświatą OSKKO, UJ, 21-23.09.2011 www.oskko.edu.pl/kongres/